

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 637
van **RIK DAEMS**
datum: 1 april 2015

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Paardenhouderij - Aspecten inzake ruimtelijke ordening

Sedert vele jaren en decennia wordt het houden en fokken van rijpaarden door het departement van Landbouw expliciet gecatalogeerd als een activiteit buiten de landbouw. Dat is een zeer expliciet standpunt en brengt heel wat discussies en problemen mee wanneer iemand een bouwvergunning aanvraagt voor een paardenstal of manege voor rijpaarden.

Volgens vele paardenfokkers is het verzet door het agentschap Landbouw manifest en soms zelfs kwaadaardig. De paardenfokkerij in België en vooral in Vlaanderen is een steeds belangrijkere economische activiteit. De Belgische rijpaarden zijn erg gevierd in de hele wereld, tot in China toe.

Het standpunt van de administratie van de minister is er blijkbaar op gericht om deze activiteit zoveel mogelijk tegen te werken. Men kan toch moeilijk vragen dat men een paardenstal of manege bouwt in de woonzone of industriezone. En wat dan met de weiden?

1. Hoe staat de minister tegenover situatie?
2. Wat is nu de precieze regeling om een bouwvergunning te verkrijgen voor een paardenstal of manege in het kader van de stedenbouwwet?

ANTWOORD

op vraag nr. 637 van 1 april 2015

van **RIK DAEMS**

1. De paardenhouderij in Vlaanderen en het oprichten van stallingen op elke willekeurige locatie in het agrarisch gebied kent de laatste jaren een sterke groei

Verpaarding is een fenomeen dat zich vooral afspeelt op het platteland. Het platteland biedt een veelheid aan functies. Ook de paardensector moet hier een plaats krijgen. In de omzendbrief RO/2002/01 *Richtlijnen voor de beoordeling van aanvragen om een stedenbouwkundige vergunning voor het bouwen of oprichten van stallingen voor weidedieren, geen betrekking hebbend op effectieve beroepslandbouwbedrijven* werd hiervoor een kader met een aantal criteria (bv. minimum 10 paarden) geformuleerd. De ruimtelijke afweging omvat een beoordeling van de plaatselijke goede ruimtelijke ordening en evalueert de impact op de professionele landbouw.

Heden zijn er in Vlaanderen weinig concrete cijfers bekend over de 'verpaarding', ook al is het een fenomeen dat al duidelijk zichtbaar is en gevolgen met zich meebrengt. Het blijft een aandachtspunt voor het ruimtelijke beleid om een gewenst evenwicht te zoeken: verweving van functies in het agrarisch gebied zonder het in haar basisfuncties aan te tasten.

Het principieel toelaten op elke plaats in het agrarisch gebied van bedrijven die minder afgestemd zijn op de grondgebonden landbouw, zoals stallen voor paardenhouderijen, zal in vele gevallen schadelijk zijn voor de structuur en de bedrijfsvoering van de ter plaatse aanwezige agrarische bedrijven, evenals negatieve landschaps- en mobiliteitseffecten kunnen genereren. Daarom wordt er vanuit het Vlaams beleidskader in de vorm van de omzendbrief naar gestreefd om deze bijzondere para-agrarische bedrijven slechts toe te laten in de delen van het agrarisch gebied, welke vanuit landbouwkundig oogpunt reeds structureel zijn aangetast. De nieuwe constructies moeten geconcentreerd worden ingeplant en ruimtelijk voldoende aansluiten bij eventuele bestaande bedrijfsgebouwen.

2. Bij de beoordeling van aanvragen onderzoekt men zorgvuldig of het project voldoende aansluit bij en afgestemd is op de landbouw om als para-agrarisch te worden beschouwd. De beoordeling van de aard van de inrichting in het licht van artikel 11.4.1 van het KB¹ is een zuivere feitenkwestie.

De omzendbrief spreekt van stallen voor paardenhouderijen met minstens 10 paarden, waarbij de hoofdactiviteit is gericht op het fokken en/of houden van paarden en eventueel bijkomend op het africhten, opleiden en/of verhandelen ervan, en, afhankelijk van de omvang van de paardenhouderij als activiteit, inclusief de aanhorigheden, zoals bergingen voor voeder, materieel en onderhoud, de gebeurlijke manège, binnen- of buitenpiste, een tredmolen, een groom, verhardingen en afsluitingen, enz.

¹ KB 28/12/1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen, met nadere toelichting in de omzendbrief dd. 08/07/1997 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen, gewijzigd via omzendbrief dd. 25/01/2002, art.11

Stallen en andere constructies zijn maar toegelaten voor zover de paardenhouderij over een in verhouding tot het aantal paarden voldoende oppervlakte aan loopweiden in eigendom of in pacht heeft. Een recreatief medegebruik door particulieren, een eenvoudige cafetaria van beperkte omvang ten behoeve van de gebruikers van de paardenhouderij, kan in ondergeschikte orde. Een in pandige woonst is mogelijk voor de effectieve beheerder of toezichter van de paardenhouderij. Puur recreatieve activiteiten zoals restaurants, logies, verblijfsaccommodatie, feestzalen, speeltuinen, enz..., zijn uitgesloten.

Het advies van het Departement Landbouw en Visserij is hierbij richtinggevend. Het Departement heeft een specifiek beoordelingskader uitgewerkt voor de beoordeling van stedenbouwkundige aanvragen in functie van de paardenhouderij. In de paardensector bestaat immers een grote verscheidenheid aan activiteiten; sommige van deze activiteiten kan men als zuivere landbouw beschouwen (vb. de paardenfokkerijen, fertilisatiecentra,...). Sommige sluiten aan bij de landbouw (vb. paardenhouderijen, paardenpensionstallen, paarden opleiden en africhten, centra voor dierentherapie), terwijl andere activiteiten volledig gericht zijn op het recreatieve aspect van de paardenhouderij (vb. maneges, hippische centra, paardenstallen bij particulieren). Nieuwe inplantingen worden door de afdeling Duurzame Landbouwonwikkeling gunstig geadviseerd wanneer de hoofdactiviteiten ingedeeld worden bij de zuivere landbouw, de bedrijfsleider de landbouwactiviteiten in hoofdberoep uitbaat en de paardenhouderij een volwaardig inkomen genereert. Uitgebreide informatie over deze beoordelingen kan u terugvinden in brochure 61 van de afdeling Duurzame Landbouwonwikkeling: 'Paardenhouderij en stedenbouwkundige aanvragen in het agrarisch gebied' (<http://lv.vlaanderen.be/nl/voorlichting-info/publicaties/dier/paarden/brochure-61-paardenhouderij-en-stedenbouwkundige>).

Art. 4.4.23 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening voorziet de mogelijkheid dat een gedesaffecteerd landbouwbedrijf geheel of gedeeltelijk gewijzigd kan worden in o.a. een paardenhouderij of een manege op voorwaarde dat het gebouw of gebouwencomplex gelegen is in agrarisch gebied aan en voldoende uitgeruste weg, hoofdzakelijk vergund en niet verkrot is, en bouwfysisch geschikt is voor de nieuwe functie. Deze mogelijkheid ondersteunt uw vraag naar hergebruik van leegstaande landbouwbedrijven, waarbij echter ook steeds een toets aan de goede ruimtelijke ordening inclusief bijvoorbeeld mobiliteitsaspecten moet gebeuren.